

noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec

Pravenčan/ka

JUN 2024 - Číslo 2 - ROČNÍK XVI. - trojmesačník

Mesiac apríl sa akosi presunul do mája aj júna. Nepredvídateľné a vrtkavé počasie, ktoré mnohých prekvapilo v podobe silných dažďov, búrok, superciel, menších tornád, zničených domov a záhrad s vypestovanou úrodou. Školský zvonček sa na dva mesiace vypne, začínajú sa neopakovateľné a nezabudnuteľné letné prázdninové a dovolenkové zážitky. Najúžasnejšie obdobie pre mnohých, v ktorom naberať silu a slnečnú energiu, kdekoľvek sa nachádzame, či pri mori, v horách, na dvore s rodinou a priateľmi pri grilovaní, cestovaní do iných miest a krajín. Prajeme Vám dni plné pohody, pekného počasia, smiechu a relaxu.

Redakčná rada
Mgr. Jolana Majzlanová

Trúba Jerichova

Učiteľka povedala,
že som trúba Jerichova.
Nechcem sa jej do toho pliesť,
takto ma však nevychová.

Učiteľka vyhlásila,
že som hlúpa ako doga.

Takto môže stratiť
dobré meno pedagóga.

Prečo volá hygienikov,
žeriavnikov, požiarnikov?

Možno to u učiteliek
býva takým zvykom.

Učiteľka zajačala,
Bubáková, ja sa zbláznim!

A dodala ešte čosi,
že sa nevie dočkať prázdnin.

Učiteľka zakvílila,
že sa teší na penziu.

Neviem, veď má iba tridsať,
asi učiť nebaví ju.

Učiteľka frfotala
ešte veľa čudných rečí.

Ale ja ju nepočúvam,
veď sa vraví, ticho lieči.

Text: Daniel Hevier
Spev: Szidi Tobias

Pripravované akcie v našej obci: Vatra SNP

Kalendár vývozu odpadu z PET, VKM (tetrapak), kovov a papiera

Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
12. 28.	10. 26.	14. 23.	11. 27.	9. 25.	13. 22.	11. 27.	 - Papier - Plast

Zo života obce

Od posledného vydania našich novín sa obecné zastupiteľstvo zišlo jedenkrát, a to 19. 6. 2024 a prijalo uznesenia, ktorými:

a) Schvaľuje

- návrh rozpočtového opatrenia č. 2/2024, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2024

2. rozpočtové opatrenie v kompetencii OZ obce, ktorým sa mení rozpočet obce Pravenec na rok 2024

Bilancia rozpočtu obce po druhom rozpočtovom opatrení:		Celková bilancia rozpočtu po druhom rozpočtovom opatrení:	
Prijmová časť rozpočtu sa zvyšuje spolu vo výške:	34950,00	Prijmová časť rozpočtu	885170,00
v tom:	34950,00	bežné príjmy	755140,00
bežné príjmy		kapitálové príjmy	0,00
kapitálové príjmy	0,00	príjmové fin. operácie	130030,00
príjmové fin. operácie	0,00		
Výdavková časť rozpočtu sa zvyšuje spolu vo výške:	34950,00	Výdavková časť rozpočtu	885170,00
v tom:	34950,00	bežné výdavky	734330,00
bežné výdavky		kapitálové výdavky	130830,00
kapitálové výdavky	0,00	výdavkové fin. operácie	20010,00
výdavkové fin. operácie	0,00		

- návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na II. polrok 2024
- zámer prevodu pozemku C-KN, parc. č. 952/9 s výmerou 496 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý spočíva v tom, že žiadateľ PhDr. Eva Zábojníková, Pravenec 358, 972 16 Pravenec má pozemky dlhodobo oplotené a o uvedený pozemok sa dlhodobo stará a využíva ho ako záhradu. Ide o dôvod osobitného zreteľa v zmysle článku 13 ods. 1 písmeno e) zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Pravenec
- prevod pozemkov parc. č. EKN 249/2 s výmerou 338 m² a parc. č. EKN 3935/3 s výmerou 114 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý spočíva v tom, že žiadateľ Peter Henčel, Jesenského 538/9, 971 01 Prievidza sa o uvedené pozemky dlhodobo stará a využíva ich ako záhradu. Ide o dôvod osobitného zreteľa v zmysle článku 13 ods. 1 písmeno e) zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Pravenec. Všeobecná hodnota prevádzaných pozemkov bola stanovená znalcom - Ing. Jozef Kmeť, V. Clementisa 37/4, 971 01 Prievidza v zmysle znaleckého posudku pod číslom 7/2024 vo výške 2 810,00 €, ktorá je zároveň kúpnu cenou
- zámenu pozemkov parc. č. C-KN, parc. č. 2520, k. ú. Pravenec LV č. 1669, vo vlastníctve obce Pravenec za parc. C-KN, parc. č. 2300, k. ú. Pravenec LV č. 1856, vo vlastníctve Michala Kmeťa, bytom Pravenec 161, 972 16 Pravenec, z dôvodu hodného osobitného zreteľa bez finančného vyrovnávania. Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v zlučovaní pozemkov, a tým aj následnej lepšej údržby a starostlivosti o vyššie uvedené pozemky. Ide o dôvod osobitného zreteľa v zmysle článku 13 ods. 1 písmeno c) zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Pravenec. Zmluva o zámene pozemkov bude podpísaná za podmienky, že žiadateľ umožní podľa projektovej dokumentácie uloženie odvodnenia (odvodňovacej rúry) na parcele č. 2614/1, k. ú. Pravenec
- úpravu sumy z 500 000 € na 512 105 €, ktorá bude použitá na termínovaný účet v zmysle uznesenia č. 23/2024
- možnosť zmeny územného plánu na základe žiadosti uvedenej v bode a) tohto uznesenia za podmienky

refundácie nákladov na obstaranie požadovaných zmien a doplnkov územného plánu obce Pravenec. Nevyhnutné úkony spojené s obstaraním zmien a doplnkov bude realizovať obec Pravenec – žiadosť o zmenu územného plánu zo dňa 5. 6. 2024, žiadateľ Branislav Stratený, Ulica A. H. Gavloviča 142/8, týkajúca sa parciel č. 2160, 2161, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167 a 2168 k. ú. Pravenec.

b) Berie na vedomie

- návrh rozpočtového opatrenia č. 2/2024, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2024
- správy hlavného kontrolóra obce o výsledku kontroly 6/2024, 7/2024, 8/2024, 9/2024
- správu z komisie pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

c) Ukladá

- stavebnej komisii prerokovať zámer prenájmu časti pozemku parc. č. 934 s predpokladanou výmerou 207 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý spočíva v tom, že žiadateľ Marián Dietrich, Pravenec 346, 972 16 Pravenec sa o uvedený pozemok dlhodobo stará a tvorí súčasť vstupu do oploteného areálu v jeho vlastníctve. Ide o dôvod osobitného zreteľa v zmysle článku 13 ods. 1 písmeno e) zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Pravenec, s tým, že doplnený návrh je v rozpore s pôvodným obsahom žiadosti a doporučuje predvolať žiadateľa na jej zasadnutie z dôvodu upresnenia pripravovaného zámeru
- stavebnej komisii prerokovať na zasadnutí žiadosť o zmenu územného plánu zo dňa 18. 6. 2024, žiadateľ Jozef Humaj, Nedožerského 181/86, 972 12 Nedožery-Brezany, týkajúcej sa parciel č. 1617/4, 1617/7, 1617/1, 1616, 1615 a 1618 k. ú. Pravenec s možnosťou predvolať žiadateľa na podanie vysvetlenia

d) Poveruje

- starostu obce vykonaním nevyhnutných právnych úkonov spojených so zabezpečením povinnosti obce v zmysle príslušných ustanovení zákona o veterinárnej starostlivosti - návrh novej zmluvy na odchyt a umiestnenie túlavých zvierat medzi Obcou Pravenec a OZ Pomoc psíkom
- starostu obce zabezpečiť stanovisko odborne spôsobilej osoby na riešenie možnosti osadenia značiek, prípadne iného riešenia dopravného značenia danej lokality - žiadosť o osadenie značky Zákaz stáťia, Zákaz zastavenia od žiadateľa Dušan Mokry, Pravenec 58 a Ing. Martin Kobela, Pravenec 54.

Celé znenia dokumentov si môžete preštudovať na stránke www.pravenec.sk

Marián Kmeťko - starosta obce

Volby do Európskeho parlamentu v roku 2024 - výsledky v obci Pravenec

Dňa 8.6.2024 sa uskutočnili voľby do Európskeho parlamentu, z ktorých prinášame krátku štatistiku za našu obec:

Okrskok č. 1

Počet voličov zapísaných v zozname voličov	619
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	233
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	233
Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	230

Okrskok č. 2

Počet voličov zapísaných v zozname voličov	451
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	218
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	217
Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	213

Počet platných hlasov jednotlivých kandidátov:

	okrsok č. 1	okrsok č. 2
1 Slovenský patriot	1	-
2 My Slovensko	4	1
3 Demokrati	11	6
4 Maďarská aliancia	-	-
5 SDKÚ-DS - Slovenská demokratická a kresťanská únia Demokratická strana	-	-
6 Spájame občanov Slovenska	-	3
8 Spoločne občania Slovenska	-	1
9 Socialisti.sk	1	1
10 Slovenská národná strana	2	-
11 Republika	30	33
12 Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku	-	-
13 Srdce vlastenci a dôchodcovia	-	-
- Slovenská národná jednota	-	1
14 Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko	-	-
15 Zdravý rozum	2	3
16 Komunistická strana Slovenska	-	-
17 Kresťanská únia	2	-
18 Smer - Sociálna demokracia	53	58
19 Kresťanskodemokratické hnutie	33	22
20 Sloboda a solidarita	9	7
21 Progresívne Slovensko	60	62
22 Slovensko, Za ľudí	10	4
23 Hlas - Sociálna demokracia	12	12
24 Volt Slovensko	-	-

Z celkového počtu voličov 1070 sa hlasovania zúčastnilo 451 voličov, t. j. 48,25 %.

Spracovala: Jana Kmetová

Stavíme my máje....

Niektoré zvyky našich predkov zanikli, niektoré sa zachovali dodnes, tak, ako stavanie mája. Je to pekná tradícia, pretože sa na mieste vztýčenia mája zide množstvo ľudí, ktorí spoločne posedia, čo to pojedia i popijú a niektorí aj potancujú. Takto to bývalo v minulosti a s určitými obmenami to stále pretrváva. Našťastie, stále patríme k desiatkam obcí, kde ešte stavaním mája ľudia naozaj žijú, no „májostavača“ Igor Šujan by nám mohli nejedni závidieť. Ak by počet postavených májov za hodinu bola disciplína pre knihu slovenských rekordov (toto asi vo svete nepoznajú), Igor by mal prvenstvo. Zvládol zdvihnúť pomocou svojho stroja za hodinu tri máje: v Pravenci - dedine, v Poluvsí a v Pravenci na kolónii. Okrem výslužky „do bruška“ má poďakovanie od nás aj touto cestou.

Kludia Majzlanová

Foto: Eva Mendelová

Foto: Igor Šujan

Foto: Igor Šujan

Deň matiek

Mesiac máj má už od nepamäti prívlastok – lásky čas. No okrem toho sa s týmto krásnym mesiacom spája aj jeden výnimočný sviatok. Je ním Deň matiek.

Sviatok, kedy si všetci spomíname na svoje mamy, siaha do ďalekej minulosti. Už v starovekom Grécku sa začal oslavovať deň spojený s výnimočnosťou matky. Idea pre medzinárodný Deň matiek sa zrodila v USA v roku 1872 a v roku 1914 bol tento deň vyhlásený za národný sviatok. Symbolom Dňa matiek sa postupne stal karafiát, mamičky v daný deň nepracovali, neupratovali ani nevarili a ich deti im začali kupovať rôzne darčeky alebo im dávali priania ku Dňu matiek.

Táto myšlienka sa postupne rozšírila aj do ostatných krajín. Na našom území sa tento sviatok oslavuje približne od roku 1918 vždy druhú májovú nedeľu.

Mama je pre každého veľmi dôležitá, a preto sme si aj tento rok v našej obci uctili tieto výnimočné osoby. Pre každú mamičku bolo pripravené malé občerstvenie a ruža ako prejav vďaky. Počas tohto milého posedenia nám sprijem-

nili chvíle naši účinkujúci krátkym programom. Ďakujeme Karolínke Kmecovej, speváčkam z Poluvsia a speváckej skupine Vrbinka.

Mamy sú dary, ktoré nič iné nenahradí. Veľká vďaka za ich lásku, starostlivosť a všetko, čo pre nás robia.

Miroslava Majzlanová

Foto: internet - Vincenzo Camuccini

Deň detí na ihrisku

Medzinárodným dňom detí, ktorý na Slovensku a v mnohých ďalších krajinách oslavujeme 1. júna, si pripomíname dôležitosť a právo každého dieťaťa na bezpečné detstvo a vzdelanie, zdravie či svetlú, šťastnú budúcnosť. V tomto roku pripadla oslava presne na prvého júna a v sobotu sa v dedine na ihrisku zišli malí a maličkí spolu s väčšími aj úplne veľkými a strávili spolu neopakujúce sa chvíle. Vďaka organizátorom, ktorými už tradične boli komisia pre kultúru, šport, mládež a vzdelávanie v spolupráci s Obecným úradom Pravenec, aj počasie dostalo rozum a v poslednej chvíli doprialo všetkým zúčastneným pohľadníka slnečnými lúčmi a oprelo sa do detských chrbátikov, aby pomohlo dosiahnuť čo najlepšie výsledky v športovom zápelení. Ako vždy, bolo postarané aj o niečo pod zub a darčeky pre deti. Istotne sa deti tešili z hier, zábavy, dobrôt a darčiekov, ale hlavne z toho, že im rodičia venovali svoj čas. Všetci dospelí ocenili to, že deti počas tejto akcie zabudli na mobily a ak ich potrebovali, tak iba na fotenie týchto čarovných chvíľ.

Klaudia Majzlanová

Volný čas

Volný čas tvorí v živote detí významný priestor. O jeho vyplnenie a pozitívne ovplyvňovanie sa snaží veľa rôznorodých inštitúcií a organizácií.

Podľa prieskumov až dve tretiny detí sa aktívne venujú voľnočasovým aktivitám, pričom 90 percent z nich si tú aktivitu aj samo vyberá. Zaujímavé je, že 85 percent rodičov, ktorí sa v detstve venovali nejakej činnosti, k nej vedie aj svoje deti. Najväčší záujem je o šport. Tomu sa venujú takmer dve tretiny chlapcov a viac ako polovica dievčat.

Najobľúbenejší rekreačný šport u detí je cyklistika, nasleduje futbal, plávanie a turistika.

Umeniu sa venuje jedna pätina detí. Prevládajú dievčatá, umelecké krúžky navštevuje takmer tretina z nich. Pod odborným vedením sa venujú najčastejšie hre na hudobný nástroj. Chlapcov to k umeniu „ťahá“ menej, podľa prieskumu je to 13 percent z nich.

Deťom s neobvyklými záujmami alebo výnimočnými výsledkami z našej obce sme sa venovali už viackrát, ale pri príležitosti MDD nastal čas spomenúť ďalšie šikovné deti: Rebeka Vaculíková dostala vianočný darček, valacha Bandyho, ktorý bol ustajnený vo Chvojnici. Vo voľných chvíľach ho navštevuje, nastrojí ho a zajazdia si. Starostlivosť oňho nie je vždy rovnaká. Závisí od toho, či má Bandy chuť pracovať. Ešte stále totiž pracujú na dôvere, ale maškrtky jej pomáhajú odbúravať túto bariéru. Po prechádzke ho treba vyčistiť od blata a prachu. Bandy bol potešíť aj deti na oslavách MDD v dedine. Tie odvážnejšie sa na ňom mohli povoziť.

Aj inak sa vedia dedinské deti zabaviť. Piknik na detskom ihrisku spojený s maľovaním si spravili Nella a Stella Mikulášikové a Tereza Miková. A bohato im k tomu postačila voda z potoka a zopár farbičiek.

Je skvelé, keď sa deti venujú aj iným činnostiam, ako je sedenie pri počítači, tablete a mobile. O tom by vedeli rozprávať najmä rodičia, ktorí nevedia svoje deti odlepiť od počítačových hier či sociálnych sietí. Nezáujem o reálny život začína byť totiž problémom medzi deťmi i mládežou. A psychológovia a psychiatri bijú na poplach.

Ale keď vás na ceste z práce víta na chodníku takýto obrázok, povieť si, že to s našimi deťmi nebude až také zlé...

Klaudia Majzlanová

Foto: Jolana Majzlanová

Niekoľko tipov, ako prežiť nezabudnuteľné leto na dedine

Leto v Pravenci ponúka ideálne možnosti na užívanie si vidieckeho prostredia a aktivít, ktoré nás spájajú s prírodou. Odporúčam niekoľko tipov, ako si užiť letné mesiace v tejto malebnej dedine.

1. Cyklistika a turistika

Pravenec a jeho okolie sú plné nádherných prírodných turistických a cyklistických trás poľnými aj spevnenými cestičkami, ktoré vedú lesnými cestami a lúkami, poskytujú dychberúce výhľady a únik od pracovného zhonu.

2. Relax v horách

Nad Pravencom, v tichých podhorských oblastiach, nájdete "zmajstrované" oddychové zóny s lavicami, hojdačkami a opekaniskami, kde si môžete počas horúcich letných dní oddýchnuť. Tieto miestečka ponúkajú v prevažnej väčšine úchvatné výhľady na okolie a sú ideálne pre rodiny, páry alebo kohokoľvek, kto hľadá chvíľku pokoja v príjemnom tichom prostredí s vôňou lesa.

3. Pozorovanie hviezd

Vďaka minimálnemu svetelnému smogu je aj Pravenec skvelým miestom na pozorovanie hviezd - napríklad z terasy či na chrbte v tráve za Pravencom. Vyberte si jasnú letnú noc a užite si nočnú oblohu plnú hviezd.

4. Lokálne festivaly

Počas leta sa v Pravenci a okolí konajú rôzne kultúrne podujatia, ktoré sú v znamení miestnych tradícií a zábavy. Zúčastnite sa na nich, aby ste zažili bohatú kultúru a zábavu, ktorú dedina ponúka a ocenili snahu usporiadateľov. Samozrejme, veľa jarmokov, umeleckých výstav a športových podujatí sa koná aj v okolitých dedinách, čo je ideálna príležitosť sadnúť na bicykel a navštíviť okolie.

5. Osvieženie, prípadne rybolov na rieke Nitra

Poza Pravenec tečie rieka Nitra, ktorá je obľúbeným miestom rybárov, ale aj oázou v letných horúčavách. Kráčať po kolená v pomaly tečúcej vode a prebádať obliaky na dne je relax a osvieženie. Strávte deň v pokoji pri vode a možno si odnesiete aj čerstvú večeru.

6. Pikniky a grilovanie

Využite slnečné dni na piknik na jednej z mnohých miestnych lúk v okolí dediny. Z čerstvých plodov z vašej záhradky vytvoríte skvelé občerstvenie pre rodinu a priateľov.

Určite si viete deň spríjemniť aj grilovačkou na dvore, v záhrade či terase domu a užiť si túto obľúbenú letnú, hlavne víkendovú činnosť.

Leto v Pravenci je plné príležitostí na relaxáciu, objavovanie a užívanie si prírody. Toto malebné prostredie ponúka pokojný únik, ale aj akciu či dobrodružstvá, podľa toho, čo hľadáte.

Martin Jánošík

Foto: Oto Richter

Nádherné leto

Ten pocit ...

keď na slnku sa kúpe všetko živé
a vo vzduchu visia dni bláznivé.

Tepló hrá s kvetinkami, hladká ich lístky.

Odraz jasu - na oblohe - ukazuje krásu.

Zhora hája starčeka, do dediny leto uteká.

Potkávajú slabé nôžky o kmene
stromov - drevené rohožky.

Na polceste postojí, veď sa ono nebojí.

S letnými dňami je i radosť zo života s nami.

Láka svojou nežnosťou, teplom i voľnosťou.

Len tak vybehnúť popri vode,

behať po tráve bosými nohami, leňošiť na slnku.

Počúvať zvuk prírody (bez mobilu),

sledujúc tú malú vlnku, ako skacká po hladine.

Byť prítomný v okamihu,

kľudne o neskorej večernej hodine.

Veď je dlho svetlo.

Šťastie totiž pomyselnú hranicu

pohody práve pretlo.

Otvorme jej náruč celú.

A tešme sa, veru.

Marianna Šovčíková

Deň Zeme

Deň Zeme, ktorý sa každoročne oslavuje 22. apríla, poskytuje skvelú príležitosť na zvyšovanie povedomia o ochrane životného prostredia a na aktívne zapojenie sa do jeho ochrany.

Jednou z najpopulárnejších aktivít je zbieranie odpadkov, ktorá sa v našej obci uskutočnila 27. apríla 2024.

Zamerali sme sa na priame odstránenie odpadkov z verejných priestranstiev a lesa. Akcia pomohla ľuďom uvedomiť si množstvo odpadu, ktoré produkujú, a podnecuje ich k zodpovednejšiemu správaniu. Táto akcia zblížila ľudí z oboch častí obce, ktorí spolupracovali na spoločnom ciele. Tímová práca pri zbieraní smetí podporuje pocit spolupatričnosti a spoločnej zodpovednosti za svoje okolie.

Zbieranie smetí na Deň Zeme je hodnotná aktivita, ktorá má významný prínos pre životné prostredie a vzdelávanie verejnosti.

Mgr. Roman Mik

100 rokov školy

100 rokov školy

Písal sa rok 1902, keď uhorská školská správa začala budovať v poli na pol cesty medzi Pravencom a Poluvsím školu. Kolónia v tom čase ešte neexistovala. Školské vyučovanie sa dovtedy uskutočňovalo v zime, na fare v Brezanoch. Neskôr už prebiehalo vyučovanie v Pravenci a v roku 1845 je doložený aj prvý učiteľ: Marek Kmeť a 9 žiakov. V roku 1904 započalo vyučovanie v novopostavenej dvojtriednej škole, v ktorej bol aj učiteľský byt. Prvým riaditeľom bol Žilinský, ktorý bol tvrdým maďarónom.

Po vzniku Československa, od roku 1919 až do roku 1937, bol správcom školy a riaditeľom Ján Turza. Podarilo sa mu rozbehnúť pravidelné vyučovanie, aj keď musel prekonávať nechuť mnohých gazdov, ktorí svoje deti radšej videli na poli či pasienku. Napr. v roku 1941 už mala škola tri triedy a 138 žiakov. V tom čase už bol správcom Anton Elischer a zo zákona boli všetky školy cirkevné. Učiteľkami boli Anna Achimská a Priska Bašková.

Po vojne všetky školy poštátnili a pribudli noví žiaci - z novovybudovanej Kolónie. Najskôr však bolo potrebné školu opraviť, pretože v dôsledku vojnových akcií bola silno poškodená. Menovaný bol nový riaditeľ, Ján Marenčák, ktorého si mnohí živo pamätajú. Okrem pedagogickej činnosti bol aj amatérskym maliarom, divadelným režisérom a náruživým poľovníkom. Už len najstarší občania si pamätajú učiteľky Annu Gromovú a Ľudmilu Leporisovú.

V roku 1953 bola škola rozšírená na štvortriedku, ale ani to nestačilo, pretože bolo 5 ročníkov. Preto sa nadsť problém s narastaním počtu žiakov a nedostatkom učební riešil dvojsmenným vyučovaním. Od roku 1960 začali dostávať žiaci bezplatne učebnice a niektoré školské pomôcky. Na každej lavici bol kalamár na atrament, v triede tabuľa a veľké počítadlo, kúrilo sa kachľami. V roku 1962 bola taká tuhá zima, že pre nedostatok paliva vyhlásili 19. januára trojtýždňové prázdniny. Mnohí si ešte pamätáme na učiteľky Evu Kramárovú, Violu Hulajovú, J. Uhrína a manželov Markovcov. V roku 1968 odišiel do dôchodku riaditeľ J. Marenčák a na jeho miesto nastúpil spomínaný Jozef Marko a vtedy začala učiť aj pani Trgiňová.

Zo školy si pamätáme aj prvé školské výlety, väčšinou do blízkeho okolia, Prievidze a Bojníc.

Spomínam si na školský výlet v piatom ročníku na akúsi poľovnícku chatu. Asi pätnásť sme sa zložili na liter vína, ktorý sme takmer celý vypili, kým nám ho nezhabala triedna učiteľka. Čo už dnes asi žiaci nezažijú, bol napr. zber papiera, šípok, ale aj slimákov. Mimoriadna zima sa vyskytla aj začiatkom januára 1979, čo opäť potešilo všetkých žiakov, pretože nasledovali dvojtýždňové prázdniny. Aj preto potom zhotovili ústredné kúrenie na uhlie.

Posledné obdobie školy si pamätajú už aj mladší Pravenčania a Poluvsania. Dlhoročnú učiteľku a riaditeľku Evu Gürtlerovú vystriedala Ľudmila Šlenkerová. Práve jej pripadá smutná povinnosť, keď presne po sto rokoch musela ukončiť existenciu školy. Dôvodov bolo niekoľko: neustále klesajúci počet žiakov, nemožnosť zabezpečiť pre žiakov i učiteľov podmienky z veľkých škôl: telocvičňu, hygienické zariadenia, školské stravovanie, mimoškolské aktivity (napr. krúžky a družinu). Navyše pri stúpajúcej finančnej náročnosti samotnej prevádzky.

Pred dvadsiatimi rokmi (2004), po sto rokoch existencie teda utíchla vrava v našej škole. Napriek silným argumentom pre jej zrušenie zostane navždy spojená s naším detstvom, s krásnymi spomienkami a tiež nostalgiou. A tiež s pocitom spolupatričnosti Dedinčanov, Kolonistov a Poluvsanov.

Jozef Majzlan

Stará škola v Pravenci I.

Kto z vás sedával a „dral“ lavice v tejto škole v Pravenci v Dedine?

Napište nám svoje spomienky a zážitky.

◆ *Erika Minárová*

Absolvovala som tu 1. ročník, učila ma p. uč. Bibiana Melušová, najlepšia pani učiteľka, mala trpezlivosť, aj desaťkrát s pokojom vysvetľovala, podporovala. Milá spomienka na ňu – keď sa išlo von na dvor, ostala som sama v šatni, lebo som si nevedela zaviazať šnúry na topánke – naučila ma to pani upratovačka...

◆ *Veronika Chrenková (Galbavá)*

Do tejto školy chodili so mnou aj moji súrodenci – Ivan, Božka, Anka. Riaditeľom bol p. Marenčák, jeho manželka, napriek chýbajúcemu pedagogickému vzdelaniu, učila prvákov – naučila nás veľa, aj do svojho bytu nás vzala a ukázala niečo z varenia. Za školou mali záhradu a v nej neznámy strom – Dulu, mali poľovníckeho psa Rexa, p. Marenčák bol poľovník. On učil druhákov, tretiačov až do 5. ročníka učila p. Sakalosová, pre mňa nepríjemná osoba. Dostala žltáčku a všetci sme boli v Nitrianskom Pravne na očkovaní. V škole sme kúrili v kachliach, mali sme služby, kto donesie do triedy drevo a uhlie. Spomienky sú to dobré a veselé... Kolonistov bolo päť, chodili sme pešo po kolajniciach. Pozdravujem svojich spolužiakov – Miro Hus, Robi Ivančík, Dušan Barényi, Marta Tomková, Anka Prekopová, Soňa Bravčová.

◆ *Adam Brecko*

Chodil som tam do 3. ročníka, pamätám si hlavne latríny, v zime to bola riadna sranda... Báli sme sa p. riaditeľky Šlenkerovej a mali sme radi p. uč. Melušovú.

◆ *Valéria Bublíková Petrášová*

Jáj, veru, na túto školu sa nedá zabudnúť! Prvé písmenká, prvé počítanie na guľôčkovom počítadle, ale aj prvé lásky... Pamätám si, ako mi Emil Krče poslal lístok, kde bolo napísané – „Valika, bábika“. Veľmi som sa potešila, veď som si myslela (za také vyznanie), že je to môj frajer. Marán Cile mi zase daroval nakreslenú myš pod hríbobom... Oni si to už zrejme nepamätajú, ale tieto ich „vyznania“ som si dlho uchovala.

Drevené záchody, na ktorých sa nedali dobre zatvoriť dvere, chlapci – huncúti, ich chodili často otvárať... Na laviciach sme mali kalamáre plné atramentu, ktorý bol všade, len nie tam, kam patril... O „hruštičkách“ z prstov, po ktorých sme často dostávali palicou alebo pravítkom, ani nevravím...

Po vyučovaní sme sa postavili do radu v pozore a kto najkrajšie stál, ten dával pozor na ostatných. Rozdelili sme sa až pri priehradke, ktorou sme my z Dediny a Dráh väčšinou chodievali domov. Nakoľko už tak často nechodievam do Pravencia, pozdravujem všetkých spolužiakov a rodákov!

◆ *Alena Pálešová*

P. Marenčák bol náš sused. Býval v štvorbytovke, v byte pod nami, maľoval obrazy, jeden máme aj u rodičov Oberťových.

pokračovanie na ďalšej strane

Stará škola v Pravenci II.

◆ Alena Šovčíková

Chodila som do tejto školy 1. – 5. ročník, úžasné spomienky a kamarátstva.

◆ Jozef Majzlan

Urin ma ťahával za šticu, potom som ho paličkou pošteklii...

◆ Milan Brezovák

P. Hlocká a jej nezabudnuteľné šticovanie, až som sa na špičky stal...

◆ Monika Herbanská

Jáj, no p. uč. Hlocká, stretávam ju často a vôbec sa nezmenila.

◆ Miriam Minárová

Myslím si, že všetci máme len tie najkrajšie spomienky na túto školu, skvelé pani učiteľky, ale i spolužiaci. Nekonečné cesty domov „po kanáloch“ a množstvo iných zážitkov. Škoda, že tá budova chátra...

◆ Katarína Beňadiková Slobodová

No, spomienky sú krásne. Hlavne, keď sa nám podivná tabuľa zasekla...

◆ Andrea Jankovičová

V roku 1984 som bola prváčka a mali sme najlepšiu p. učiteľku, akú si pamätám – p. Gurtlerová. Mali sme ju všetci radi, tak, ako aj ona nás. Keď si zlomila pravú ruku, naučila sa písať ľavou, aj tou písala krásne. V laviciach sme ani nedýchali, aby nám zase neodišla. Spomínam aj na p. uč. Hlockú, Šlenkerovú..., zbierali sme šípky, papier, slimáky...

◆ Mária Jurkovičová

Bola krutá, studená zima, plná snehu. S mojou dvojičkou, Ferkom, sme išli pešo po koľajniciach. Vtom si Ferko spomenul, že si nestihol odo mňa odpísať úlohu. Vyváľala som ho v snehu, zašli sme pod koľajník a na mojom chrbte si úlohu odpísal. Do školy sme sa brodili v snehu, mali sme ho plné galoše. Samozrejme sme prišli neskoro, celí premáčaní. P. uč. Marková nás „akože“ vyhrešila a potom usadila blízko rozohriatych kachlí, vyzula nám galoše a my sme si sušili mokré nohy...

Všetkým, ktorí svojimi zážitkami prispeli, ďakujem. Viacerí sa v spomienkach vrátili do svojej starej školy a spomenuli si na svojich učiteľov. Prekvapilo ma a zároveň potešilo množstvo komentárov a príspevkov. Možno ste spoznali v tomto texte aj svojho známeho, kamaráta alebo spolužiacu, ktorého ste dlho nevideli.

Spracovala: Mgr. Jolana Majzlanová

19. apríla 2024 Kultúrno spoločenské stredisko v Prievidzi oceňovalo nositeľov kultúry v rámci Hornej Nitry. Jozef Majzlan, alias Kompót, dostal ocenenie za archeologický výskum kostola Panny Márie na Vyšehrade. Touto cestou mu v mene všetkých občanov blahoželáme za zviditeľnenie našej obce.

Foto: Oto Richter

Poznáte pletenie z papiera?

Zoznámte sa s mojou tvorbou...

Som vlastne jedna z vás, mnohí päťdesiatnici ma poznajú ako vnučku Petra a Heleny z Filkore dvora...

Už viac ako 15 rokov sa venujem pleteniu z papiera, zvaného paplet. Ide o niečo podobné ako výrobky z prútia alebo pedigu, akurát je to recyklácia. Som samouk. Výrobky vyrábam z novín, prípadne zo zošitového papiera. Noviny

narežem, zošúľam na zväračskom drôte, nafarbím a pletiem... Po upletení sa výrobky lakujú Duvilaxom, ktorý sa môže používať v styku s potravinami a na detské hračky. Moje prvé výrobky zhoreli v kozube, čo dnes ľutujem. Bol by tam viditeľný rozdiel, pretože pletenie milujem a dúfam, že je to na mojich výrobkoch vidieť. Za tie roky pletenia nemám spočítané, koľko výrobkov som uplietla...

Spracovala: Mgr. Petra Kašiaková

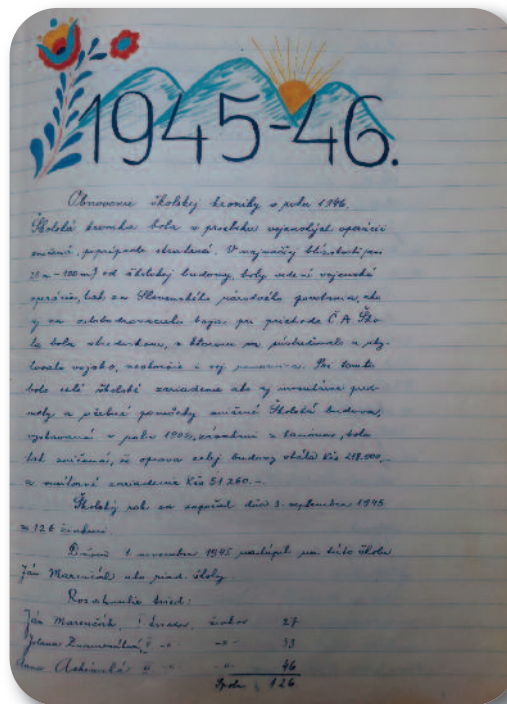

Foto: Jozef Majzlan

Futbalové okienko

Naši futbalisti odohrali nasledovné zápasy:

VII. liga mužů

30.3. Opatovce nad Nitrou - Pravenec	2:3
6. 4. Pravenec - Lehota pod Vtáčnikom	1:1
13. 4. Sučany - Pravenec	2:0
20. 4. Pravenec - Bystričany	4:1
27.4. Nitrianske Pravno - Pravenec	2:2
4. 5. Pravenec - Sebedražie	1:1
11.5. Žabokreky nad Nitrou - Pravenec	5:0
18.5. Pravenec - Diviacka nová Ves	5:2
1.6. Dolné Vestenice - Pravenec	3:2
8. 6. Pravenec - Nitrianske Rudno	0:4
15.6. Bošany - Pravenec	4:3

V celkovej tabuľke na 8. mieste so 41 bodmi.

IV. liga - U15 "A" Sever žiaci

7.4. Zemianske Kostolány - Pravenec	1:1
14.4. Pravenec - Malinová	1:4
21.4. Nitrianske Rudno - Pravenec	1:0
28.4. Pravenec - Nedožery Brezany	3:0
5.5. Diviacka nová Ves - Pravenec	3:0
12.5. Poruba - Pravenec	1:4
19.5. Pravenec - Opatovce nad Nitrou	1:3
26.5. Cígeľ - Pravenec	1:4
2.6. Pravenec - Valašská Belá	3:1
9.6. Bojnice - Pravenec	2:0
16.6. Pravenec - Ráztočno	4:2

V celkovej tabuľke na 8. mieste s 28 bodmi.

Všetkým našim futbalistom prajeme veľa síl a výborné športové výsledky.

Spracoval z <http://www.oblfzprivedza.sk/>: Mgr. Roman Mik

Nikdy nestratíš nikoho, koho nosíš vo svojom srdci. Možno stratíš jeho prítomnosť, hlas, jeho vôňu. Ale to, čo si sa od neho naučil, čo zanechal v tvojom srdci, to nestratíš nikdy.

Ledecký Peter Mgr. 77r. Pravenec 352
Majzlanová Magdaléna 77r. Pravenec 346

Turistické okienko

Ahojte, turisti a všetci tí, ktorí sledujete naše putovania po kopcoch a horách!

Naše prvé kroky viedli na Žarnov a Buchlov v pohorí Vtáčnik. Užili sme si jarné slniečko a výhľady do široho okolia.

Ďalšou akciou, ktorá sa konala u nás v Pravenci, bolo výmena tabuliek označujúcich miesta na Starom háji. Sú to: Rovniny, Starý háj a Závršie. Ak je v Pravenci niekto, kto neprešiel týmto očarujúcim miestom, neváhaj a preskúmaj tento náš „klenot“, určite budeš nadšený. Tabuľky vyrobil pán Jánošík, za čo mu pekne ďakujeme.

Keď bola príroda celá v kvete, naše kroky viedli na Dobrotínske skaly, neďaleko Veľkých Uheriec. Súčasťou túry bol aj výstup na Oselný vrch.

Musím spomenúť aj zbieranie odpadkov v našom chotári a poďakovať sa všetkým, ktorým nie je ľahostajné ich okolie. O občerstvenie sa postaral náš pán starosta, aj so svojimi pomocníkmi, špekáčiky chutili super a veru bolo aj čo vypiť.

Zatiaľ poslednou turistikou bol prechod z Fačkovského sedla až domov do Pravencia. Trasa viedla divokou prírodou a nádhernými lúkami, naozaj bolo čo obdivovať. Tento chodník je súčasťou Cesty SNP, ktorá vedie z Dukly na Devín a jej dĺžka je približne 770 km.

Tak to by bolo zatiaľ všetko a o ďalších zaujímavých putovaniach sa určite dozviete.

Lýdia Mendelová

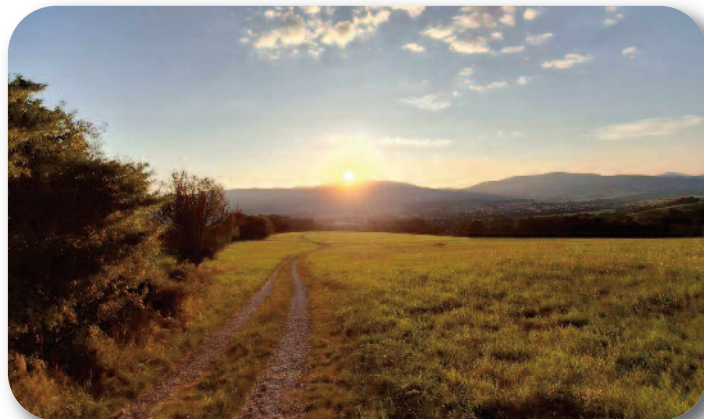

Foto: Oto Richter

Milí budúci priatelia a všetci známi, tak už som konečne medzi vami.

Majzlan Tadeáš

apríl 2024

Vaše nápady, pripomienky, postrehy a príspevky radi uvítame aj v nasledujúcom čísle.

S vašou spoluprácou bude čítanie našich novín pestrejšie a zaujímavejšie pre všetkých.

Vašu poštu prijímame: V obecnej schránke, ktorá je umiestnená na OcÚ Pravenec a v časti kolónia v obecnej knižnici. Na e-mail: pravencan@centrum.sk

Pravencan(ka) - noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec, EČ: EV50/08, ISSN 1337-8457

Vydáva - Obec Pravenec, 972 16 Pravenec 208, IČO: 00318434, nepredajné. Redakčná rada si vyhradzuje právo na konečnú korektúru a redigovanie - úpravu textov. Nevyžiadané rukopisy, fotografie a kresby redakcia nevracia. Za pochopenie ďakujeme.

Redakčná rada - Predseda: Marián Kmetko, šéfredaktorka: Mgr. Jolana Majzlanová, členovia: Klaudia Majzlanová, Jolana Bobocká, Mgr. Petra Kašiová
Mgr. Roman Mik, Ing. Miroslav Dzina.

Grafická úprava - Mgr. Roman Mik. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textov, fotografií, grafiky akýmkoľvek spôsobom, v slovenskom, ale aj v inom jazyku bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Fotografie sú chránené autorským zákonom. Podpísané články vyjadrujú názory autorov a nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa.